

Recenzii

ortodoxă și viața morală corespunzătoare, acestea fiind mijloacele eficiente prin care omul se poate întâlni cu Dumnezeu.

În capitolul al 3-lea centralitatea Bisericii, în calitatea de comuniune sacramentală, se împletește cu reprezentările arhitecturii sale sociale. Autorul reușește să fixeze sistematic perimetrul și conținutul propriu-zis a ceea ce se desemnează conceptual prin „autoritatea Bisericii Ortodoxe”. Perspectiva adoptată de teză nu este altceva decât progresivitatea *de facto* a arhitecturii administrativ-juridice, citită în cheia genezei sale meta-istorice, respectiv în relație cu dimensiunea sacramentală. Astfel, dacă „expresia cea mai înaltă a puterii de stat este suveranitatea” (p.166), de partea cealaltă „prin puterea bisericească înțelegem suma mijloacelor religioase, morale și materiale de care se servește Biserica pentru săvârșirea lucrării sale mântuitoare” (p.167). Intervalul expunerii este caracterizat de claritate, configurând secvențele logice în care există, se manifestă și se transmite puterea bisericească. În finalul capitolului găsim o secțiune edificatoare cu privire la raportul dintre Biserică și stat.

Ultimul capitol (4) constituie o remarcabilă analiză a situației moderne, Părintele Marius Custelcean caracterizând securitatea prin punerea față în față a informației creștine și a extremismului religios. Acesta este cu siguranță un capitol cu iz programatic, în care autorul reușește să facă inteligibilă actualitatea, printr-o contextualizare fenomenologică. Teza se încheie într-o notă tipică eccesiologiei ortodoxe, viziunea orantică a unității fiind factorul prin excelență care asigură ordinea și securitatea. Înainte de epilog, găsim un corpus convingător de soluții și direcții acționale, pe care se poate centra misiunea Bisericii în actualul context social și istoric.

Pentru a conchide, trebuie subliniată unitatea argumentației, precum și coeziunea de ansamblu a întregii lucrări. O teză necesară corpusului apologetic, în care statutul Bisericii este reafirmat prin actualizarea rolului fundamental pe care îl exercită, în pofida schimbărilor și presiunilor globalizării. La nivel ultim, ordinea și siguranța sunt exigențele pe care omul le poate atinge într-o manieră naturală doar în relația organică cu forța modelatoare a Bisericii.

Masterand an II, Vlăduț Ilie

Andrei Drăgulescu, *Adolescenții și Revoluția Sexuală*, Ed. Institutul de Cercetări Psihosociale și Bioetică, București, 2016, 183 pp., ISBN: 978-606-93651-2-0

Andrei Drăgulescu, absolvent al Politehnicii din București, doctor (din 2008) și lector universitar la aceeași facultate, prezintă revoluția sexuală dintr-o perspectivă creștină, folosindu-se de argumente științifice, specifice profesiei sale de bază (inginer). Se alătură prin această lucrare altor reprezentări ai științelor exacte din România, precum Virgiliu Gheorghe (bio-fizician) și Pavel Chirilă (medic), care încearcă să abordeze interdisciplinar consecințele acestei revoluții.

Începând cu cercetările lui Sigmund Freud, la începutul secolului XX, și continuând cu Alfred Kinsey, despre care vorbește mai pe larg Andrei Drăgulescu într-unul dintre

Recenzii

capitole, a fost tot mai des acceptată ideea că oamenii trebuie să-și exploreze sexualitatea și să dea frâu liber gândurilor și emoțiilor care apar în această direcție. Cei doi, dar și cei care care le-au continuat munca au fost considerați etaloane ale studiilor în domeniu, iar influența lor se resimte puternic în societate la nivel global. Legalizarea căsătoriilor între homosexuali în tot mai multe țări, folosirea tot mai frecventă a metodelor contraceptive, creșterea numărului avorturilor, creșterea numărului bolilor cu transmitere sexuală și multe altele sunt consecințele concluziilor la care au ajuns acești cercetători.

Autorul dedică câte un capitol, dintr-un total de treisprezece, fiecărei probleme care macină societatea din interior. Aspecte care nu ar trebui promovate pentru că dăunează tinerilor sunt prezentate ca fiind bune, normale sau utile de către mass-media, rețelele de socializare și alte canale de comunicare.

Încă de la început, autorul ne avertizează asupra faptului că această carte a fost alcătuită cu zece ani în urmă și a avut unele rețineri cu privire la publicarea ei, spunând că „unul dintre motivele care m-au făcut să preget a fost teama că ar putea sminti”; ne spune în continuare și de ce a ales s-o publice acum: „Din păcate, însă, azi mesajul cărții a devenit încă și mai actual decât cu zece ani în urmă – și mi-aș fi dorit să nu fi fost așa!” (p. 5).

A fost necesară folosirea anumitor termeni specifici pentru a descrie problemele care au apărut și care apar în continuare prin promovarea lor excesivă, pe parcursul anumitor capitole pentru înțelegerea lor.

În primul capitol (pp. 9-20) este descrisă revoluția sexuală și, din câteva pagini în care sunt prezentate statistici deloc încurajatoare, înțelegem mai bine de ce este necesară lecturarea unei astfel de cărți. Un prim motiv de îngrijorare: „Copiii au primele relații sexuale la vârste mai fragede ca niciodată” (p. 11), iar o primă cauză al acestui fapt: „Sexul e folosit pentru a vinde orice, de la mașini până la pastă de dinți” (p. 12). Un îndemn care este folosit pe parcursul întregii cărți este acela că „abstinența este cea mai bună formă de educație sexuală” (p. 15).

În cel de al doilea capitol (pp. 21-46) ne prezintă cel mai puternic promotor al acestei revoluții, Alfred Kinsey, el fiind în spatele „resorturilor care au declanșat-o”, și „omul care a avut probabil cea mai însemnată contribuție la dezvoltarea unei societăți hipersexualizate și imorale, precum cea de acum” (p. 21). Ne pune în fața unui adevăr, deseori ignorat, cu privire la atitudinea societății față de știință: „Se spune adesea că știința e o vacă sacră. Precum indienii consideră că vacile sunt sacre și nimeni nu are voie să conteste acest lucru, tot astfel și noi luăm de bun orice spune un om de știință sau altul, fără să bănuim că nu toți sunt bine intenționați și onești, și că ușor datele științifice pot fi măsluite astfel încât să dovedească un mare adevăr” (p. 22). Care sunt motivele care au contribuit la acest lucru? „În lipsa unui public informat care să-și conducă propriile afaceri comunitare, știința a slujit întotdeauna intereselor finanțatorilor ei” (p. 27); să nu uităm că aceste afirmații aparțin unui inginer.

Compară studiile lui Kinsey cu bomba atomică, datorită efectului obținut. „Kinsey afirma că 98% dintre bărbați și aproximativ 50% dintre femei aveau relații sexuale premaritale, că 95% dintre americani erau potențiali infractori sexuali și că cel puțin 10% dintre bărbați erau homosexuali.” Experimentele sale a fost făcute pe copii, „și, deși nimeni nu observase că 317 bebeluși și copii fuseseră testați de către Kinsey pentru

Recenzii

obținerea datelor sexuale la copii, educatorii preluau concluziile acestuia – anume că copiii au un instinct sexual încă de la naștere, deci educația sexuală în școli (în stilul Kinsey) ar trebui să fie obligatorie” (p. 31).

Atenționează cu privire la cât au fost de nocive pentru societate experimentele lui A. Kinsey: „Dacă acești cercetători ar fi lansat concluzii despre libelule, despre faună sau despre asteroizi, atunci nu ar fi fost niciun motiv de îngrijorare; totuși, frauda stă în faptul că într-o societate în care știința este religia preferată (o religie în care nu există păcat), iar oamenii de știință sunt preoții, cuvintele acestor oameni sunt o adevărată evanghelie (indiferent de ce bază au, dacă au) în domenii atât de importante cum este sexualitatea. Din nefericire, lumea științifică și Occidentul, în general, au înghițit gălușca lui Kinsey” (p. 44).

Următorul capitol (pp. 47-56) pune accentul pe răspunsul la o întrebare pe care și-o pun tot mai mulți tineri: „De ce să aștept până la căsătorie?” „O relație sexuală de calitate maximă există acolo unde s-au format comunicarea, înțelegerea, afecțiunea și încrederea reciprocă, iar două persoane și-au luat angajamentul pentru o relație pentru totdeauna”, pentru că „împrăștierea în jur a intimității printr-o varietate de legături sexuale distruge valoarea acumulată a relației (relațiilor) precedente și le dilatează pe cele pe care o persoană le are de oferit” (p. 49). Acesta este doar unul dintre răspunsuri. Oferă mai multe argumente, din diferite puncte de vedere. Folosește argumentul biologic, statistic, psihologic, pe cel al experienței, dar și pe cel al compatibilității.

Ca și concluzie a acestor argumente spune că „virginitatea nu este privită ca un lucru ce trebuie eliminat cât mai curând, ci ca pe un dar ce trebuie prețuit și păstrat pentru o persoană specială și unică.”

Prezintă și zece motive (pp. 57-63), ale unui autor necunoscut, pentru care se merită să așteptăm până la căsătorie. Apoi, explică de ce „după căsătorie nu se dă undă verde la perversiuni între soț și soție” (pp. 64-83), pentru că, „de foarte multe ori, între soți domină relația trupească, ceea ce conduce la o alterare categorică a familiei însăși. Desele divorțuri, ușurința cu care se calcă în picioare porunca fidelității conjugale, abținerile de la nașterile de copii, toate acestea nu sunt decât expresii exterioare ale faptului că în raporturile dintre soți există o denaturare profundă” (p. 82).

Dedică un capitol și asupra „efectelor pornografiei asupra minții umane” (pp. 84-115). Prezintă motivele pentru care aceasta acționează precum un drog, efectele ei sociale, dar și răspândirea tot mai mare, pentru că „pornografia a ajuns astăzi să destrame întreaga structură a societății noastre”, „s-a mutat de la periferia societății în centrul ei...” (p. 113).

Subiecte precum: masturbarea (pp. 116-135), „sexul protejat” (folosește ghilimelele pentru a transmite faptul că nu este deloc protejat) (pp. 136-146), efectele perversiunilor sexuale asupra sănătății (pp. 147-155) nu puteau fi evitate. Se întrebă apoi dacă „există o genă a homosexualității” și aduce argumente care resping posibilitatea existenței unei astfel de gene.

În ceea ce privește „Avortul și consecințele sale” (pp. 160-170) prezintă studiile efectuate asupra anticoncepționalelor și steriletului și îndeamnă la citirea cărților Părintelui Nicolae Tănase, incluzând și un interviu al acestuia (pp. 165-170).

Ne prezintă și „Câteva vești bune” (pp. 171-175): „De câteva decenii, peisajul cultural al lumii este străbătut de idei distructive, precum «liberarea sexuală»,

Recenzii

«independența financiară»sau «planificarea familială». Dacă vestea rea este că aceste noțiuni s-au născut și au înflorit împreună, vestea bună este că încep să se discearnă semne ale unui declin comun al lor” (p. 171). Oferă exemple bazate pe statistici. Unul dintre aceste exemple se referă la un grup din S.U.A.: „Iar adolescenții din mișcarea *straight edge* refuză sexul, drogurile și alcoolul – deși se îmbracă la fel ca punkiștii și urlă în formații de hardcore” (p. 172).

Ultimul capitol este dedicat purității sexuale (pp. 176-178). Ne avertizează asupra faptului că „locurile în care cineva poate scăpa pentru a evita tentațiile sexuale continuă să se împutineze din ce în ce mai mult” (p. 176), dar și asupra faptului că trebuie să ne cunoaștem limitele și să ne păzim. „Nu te purta ca un tânăr fără judecată care se plimbă nepăsător pe străzile tentației” (p. 178).

Toate aceste subiecte trebuie abordate cu delicatețe, pentru a nu sminti, cum spunea autorul la începutul cărții, dar și pentru a-i face pe tineri să înțeleagă pe deplin esența lucrurilor care vin, zi de zi, asupra lor. Andrei Drăgulinescu reușește să facă o incursiune benefică asupra acestui atac împotriva moralității, numit „Revoluția sexuală”. Argumentația sa științifică, vine ca un răspuns asupra concluziilor unor cercetători care au vorbit de această revoluție ca fiind una utilă societății. Demontează multe dintre argumentele acestora, arătând cât de mult au de suferit tinerii care nu-și îndreaptă atenția spre Adevăr, ci spre judecata unor persoane care au trăit în afara Adevărului.

Masterand An I, Ionuț Stăncelu

Pr. Prof. Univ. Dr. Dumitru Megheșan, *Îngerul Siloamului: teologia mistagogică a Agheasmei mari*, Ed. Andreiana, Sibiu, 2014, 296 p., ISBN 978-606-8106-27-4

„Dacă lumea a fost creată prin înțelepciune, cuvânt și știință”¹, înseamnă că întreaga creație trebuie să fie cuprinsă și pătrunsă de acestea trei. Teme principale veterotestamentare, înțelepciunii, cuvântului și științei creatoare ale lui Dumnezeu le sunt asociate corespondentele lor umane, conform învățaturii pr. Dumitru Stăniloae despre corespondența atributelor umane cu ceva neînțeles și negrăit în Dumnezeu, dar nu întrutotul ascunse, căci, vrăjitorul Ballam spune că cel ce ascultă cuvintele lui Dumnezeu, cel ce are știință de la Cel Preaînalt vede descoperirile lui Dumnezeu, ca în vis, dar ochii îi sunt deschiși (Num 14, 16).

Știința și cunoașterea lui Dumnezeu nu sunt două lumi paralele, ci precum „două curcubeie [care] nu se intersectează deloc în planul real -, cel al privirii superficiale, al prejudecății, al ignoranței-, dar [care] au o multitudine de intersecții în planul complex – cel al realității adevărate, profunde”². Dacă afirmația precedentă o completăm cu

¹ Sf. Atanasie cel Mare, *Cuvânt împotriva elinilor* (PSB 15), E.I.B.M.B.O.R., București, 1987, p. 77-78.

² Augustin Păunoiu în interviul „Ca să crezi, trebuie să rămâi în modestie”, publicat în Ziarul „Lumina”, 27 martie 2013, <<http://ziarullumina.ro/ca-sa-crezi-trebuie-sa-ramai-in-modestie-80177.html>> (accesat la data 14.02.2017)